KFB § 49 Uppdrag. Utredning av förutsättningarna för införande av pluspolarkort

Ärendenummer: RS 2025/1189

Kultur- och fritidsberedningens förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot och uppdraget anses vara slutrapporterat.
- Regiondirektören får i uppdrag att införa pluspolarkort.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har utrett förutsättningarna för att införa Pluspolarkortet, ett beprövat koncept där en ledsagare får följa med kostnadsfritt på aktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Utredningen har baserats på erfarenhetsutbyte med referenskommuner samt samråd med interna intressenter och lokala arrangörer.

Analysen visar att maximal inkludering uppnås genom att kortet beviljas utifrån en yrkesverksam bedömning snarare än krav på formella beslut enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller socialtjänstlagen (2025:400, SoL). Det övergripande ansvaret för genomförandet föreslås ligga hos kultur- och fritidsavdelningen.

En effektiv förvaltning kräver automatisering via Region Gotlands e-tjänstplattform. De löpande administrativa kostnaderna bedöms vara låga.

En central förutsättning för genomförandet är att ett beslut fattas i regionfullmäktige om att systemet svarar mot ett allmänt intresse, vilket utgör den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen GDPR.

Baserat på detta bedöms Pluspolarkortet vara en genomförbar och värdeskapande insats med hög samhällsnytta. För ett framgångsrikt införande krävs att e-tjänstens datasäkerhet verifieras, att ett referensnätverk säkras inom vård, skola och omsorg samt att en inledande pilotfas genomförs.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att införandet av Pluspolarkortet är en lämplig insats för att främja jämlik hälsa och social inkludering utifrån följande motiveringar:

- Beprövad modell: Genom att använda en etablerad referensmodell minimeras utvecklingskostnader och risker.
- Resurseffektivitet: Genom att automatisera ansökningsprocessen och integrera produktionen i befintlig infrastruktur minimeras det administrativa merarbetet. Resursbehovet bedöms rymmas inom befintliga budgetramar.

- Mätbar nytta: Referenskommunerna visar att systemet är högt värderat av både användare och arrangörer. Det skapar en enhetlig struktur som underlättar för arrangörer och ökar tryggheten för kortinnehavaren.

Den samlade bedömningen är att när de kritiska förutsättningarna är uppfyllda finns goda möjligheter att implementera systemet i enlighet med den beprövade modellen.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att införandet av Pluspolarkortet är förenligt med gällande lagstiftning, förutsatt att ett beslut i regionfullmäktige fastställer att verksamheten svarar mot allmänt intresse enligt kommunallagen. Detta beslut utgör den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter enligt GDPR. Den administrativa hanteringen ska vara anpassad utefter behandling av känsliga personuppgifter

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att införandet är budgetneutralt. Det ekonomiska bortfallet för arrangörerna bedöms vara försumbart då många redan tillämpar liknande lösningar kostnadsfritt.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att Pluspolarkortet har ett tydligt positivt barnperspektiv. Genom att inte tillämpa någon åldersgräns säkerställs att barn med funktionsnedsättning ges samma förutsättningar som sina jämnåriga att delta i fritidsaktiviteter, kulturupplevelser och sociala sammanhang.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att Pluspolarkortet är könsneutralt och vänder sig till alla individer med behov av stöd, oavsett kön.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en digital ansökan och utskick per brev säkerställer att ledsagarkortet är tillgängligt för boende över hela ön. För att kortet ska uppnå sin fulla potential är det dock av betydelse att transportmöjligheterna fungerar och att utbudet av aktiviteter finns spritt geografiskt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en digital ansökningsprocess minimerar pappersförbrukningen och att behovet av fysiska besök på förvaltningen reduceras.

Ärendets behandling under mötet
Ärendet föredras av Marlene Carlnäs, verksamhetsutvecklare kultur och fritid, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden yrkar att regiondirektören får i uppdrag att införa pluspolarkort.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget tilläggsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag
Rapport. Utredning av förutsättningar för införande av pluspolarkort
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-10-15